

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΑ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΤΗΣ ΚΒ΄. ΚΥΡΙΑΚΗΣ, ΚΑΘ' ΗΝ ΕΦΕΤΟΣ
ΣΥΜΠΗΝΕΙΤΕΙ ΚΑΙ Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΜΝΗΜΗΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ
ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΤΟΥ ΜΥΡΟΒΛΗΤΟΥ*

Ὁ χριστιανὸς καὶ τὸ μέλλον αὐτοῦ. Βίος καὶ πολι-
τεία ἐν ὀλίγοις τοῦ ἁγίου Μεγαλομάρτυρος
Δημητρίου τοῦ Μυροβλήτου.

Μέσα εἰς ὅλην τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου τὴν πρώτην καὶ σπουδαιο-
τέραν θέσιν κατέχει ἐκεῖνο τὸ σημεῖον αὐτῆς, κατὰ τὸ ὁποῖον αὐτὸς ἀπο-
φασίζει καὶ κανονίζει ὀριστικῶς τὸ μέλλον του. Τὸ σημεῖον αὐτὸ εἶνε
ἐκεῖνο, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐξαρτᾶται ἡ πρόοδος αὐτοῦ ἢ ἡ καταστροφή, ἡ
εὐτυχία αὐτοῦ ἢ ἡ δυστυχία. Καὶ ἡμπορεῖ μὲν ὁ ἄνθρωπος νὰ ἀρχίσῃ
τὸ σπουδαῖον τοῦτο σημεῖον τῆς ζωῆς του μὲ κάποιαν εὐκολίαν καὶ εἰς
τὸ τέλος νὰ μὴ καταντήσῃ ἢ εἰς χανδάκιον μέγα καὶ φοβερόν, ἀπὸ τὸ
ὁποῖον νὰ μὴ ἡμπορῇ νὰ ἐξέλθῃ καὶ ἂν ἀκόμη ἤθελε καταβάλλῃ τὰς
πλέον ὑπεραινθρώπους δυνάμεις· ἢ τοῦναντίον ἐνδέχεται ν' ἀρχίσῃ μὲ
δυσκολίαν καὶ σὺν τῷ χρόνῳ νὰ κατορθώσῃ νὰ ὑπερπηδήσῃ τὰ ἐμπόδια
καὶ νὰ φανῇ νικητής. Εἶνε ἐλεύθερος νὰ προτιμήσῃ ὅ,τι θὰ θεωρήσῃ
καλλίτερον, ὅ,τι θὰ εὖρῃ συμφερότερον. Ἀλλὰ ποῖον εἶνε τὸ προτι-
μότερον τοῦτο; ποῖον εἶνε τὸ ἀληθὲς συμφέρον τοῦ ἀνθρώπου; Ὅσοι

* Ἐπειδὴ ἕ.λοτε ἡρμηνεύθησαν τὰ ἀποστολικά ἀναγνώσματα τῆς τε παρούσης Κυριακῆς καὶ
τῆς εορτῆς τοῦ ἁγίου Δημητρίου ἀφιερῶνται τὸ σημερινὸν φυλλάδιον εἰς ἐξιστόρησιν τοῦ βίου καὶ
τῶν κατορθωμάτων τοῦ εορταζομένου ἁγίου

ἄνθρωποι ποτὲ δὲν ἠγάπησαν τὸ καλόν, ὅσοι δὲν ἀφῆκαν εἰς τὴν καρδίαν των καὶ τὸν ἐλάχιστον τόπον δι' αὐτό, ἐκεῖνοι ἀπρόσεκτον καὶ ἀκατάστατον βίον ἀρχίσαντες ἀπρόσεκτα καὶ ἀκατάστατα προχωροῦν χωρὶς διόλου νὰ φροντίσουν καὶ σκεφθοῦν καὶ διὰ τὸ μέλλον των ἀφί-
νουν νὰ περάσῃ τὸ σημεῖον ἐκεῖνο τῆς ζωῆς των χωρὶς καμμίαν σκέ-
ψιν καὶ χωρὶς αἰσθησιν. Τίποτε δὲν τοὺς κοστίζει ἂν ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν καταντοῦν χειρότεροι καὶ ἂν θὰ γίνωσιν αἵτιοι, ἵνα μίαν ἡμέραν εἰς τὸ ἄθλιον σημεῖον ὅπου θὰ εὔρεθοῦν νὰ παρασύρουν καὶ ἄλλα ἄθῳα, πλάσματα, διὰ τὰ ὅποια αὐτοὶ ὑπὸ τῆς θείας Προνοίας ὠρίσθησαν προστά-
ται καὶ ὁδηγοὶ εἰς τὴν ἀρετήν. Ὅσοι ὁμως πάλιν ἔμαθαν νὰ τιμῶσι καὶ νὰ σέβωνται τοὺς γονεῖς των, τοὺς ἀνωτέρους των, τοὺς ἔχοντας περισσοτέ-
ραν ἀπὸ αὐτοὺς πείραν, ὅσοι ἀπὸ μικρᾶς των ἡλικίας ἐποτίσθησαν μὲ τὰ νάματα τῆς ὀρθοδόξου προγονικῆς αὐτῶν θρησκείας καὶ εὐσεβείας, ἐκεῖνοι δὲν εἶνε ἀπερίσκεπτοι, ὅταν εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον τοῦ βίου αὐτῶν καταντή-
σωσιν, οὔτε ἀπερίσκεπτοι, ἀλλὰ φρόνιμοι καὶ συνετοί. Ἐκεῖνοι ἐδῶ θὰ στα-
ματήσουν καὶ ἀφοῦ καλὰ θὰ προετοιμασθοῦν, ἀφοῦ καλὰ θὰ μελετήσουν τοὺς λόγους τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου «ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν καὶ πολλοὶ οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς » καὶ ὅτι «στενὴ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὐρίσκοντες αὐτήν» μὲ θάρρος καὶ μὲ γενναιότητα θὰ προτιμήσουν τὰς προσωρινὰς δυσκολίας καὶ δοκιμασίας διὰ τὴν αἰώνιον χαρὰν ἀπὸ τῆς προσωρινῆς εὐκολίας, ἡ ὅποια φέρει τὴν αἰώνιον στέ-
ρησιν τῆς ἀληθινῆς εὐδαιμονίας καὶ μακαριότητος. Τὸ συμφέρον των δὲν θὰ τὸ βλέπουν αὐτοὶ οὔτε εἰς τὴν δόξαν τοῦ κόσμου τούτου, ἡ ὅποια σημε-
ρινὴ εἶνε καὶ αὐριανὴ δὲν εἶνε, οὔτε εἰς τὸν πλοῦτον, τοῦ ὁποίου τὰ ἀγαθὰ καμμίαν ἐξασφάλισιν διὰ τὸ μέλλον τοῦ ἀνθρώπου δὲν παρέχουσιν, οὔτε τέλος εἰς τὰς ματαίας καὶ βλαβερὰς διασκεδάσεις καὶ ἡδονάς, τῶν ὁποίων τὰ ἀποτελέσματα εἶνε μηδέν, εἶνε κάτι τι πλέον ἀσήμαντον καὶ ἀπὸ αὐτὴν τὴν σκιὰν τοῦ δένδρου. Ὡς παραδείγματα εἰς τὸν βίον των θ' ἀποφασί-
σωσι νὰ ἔχωσιν οὐχὶ ἐκείνους, οἱ ὅποιοι «ἐν κραιπάλῃ, μέθῃ καὶ μερί-
μναις βιωτικάις » ἔζησαν καὶ ἀπέθανον, ἀλλ' ὅλους ἐκείνους τοὺς ἀγίους ἄνδρας, οἵτινες πρὸς τὰ ἔργα τῆς ἀρετῆς ὡς εἰς τὰ σπουδαιότερα ἀπέβλε-

ψαν καὶ ἐξ αὐτῶν τὸ ἀληθινὸν αὐτῶν συμφέρον ἐξήρτησαν. Δι' αὐτοὺς ὅλον ἐκεῖνο τὸ νέφος τῶν μαρτύρων καὶ ὁμολογητῶν τῆς πίστεως, οἵτινες ἐν ταλαιπωρίαις διήλθον τὸν βίον αὐτῶν περιφρονήσαντες τὰ πρόσκαιρα καὶ ἀγαπήσαντες μόνα τὰ αἰώνια θὰ ἦνε μία σειρὰ ἀτελεύτητος διδασκαλίας καὶ λαμπρῶν παραδειγμάτων. Μεταξὺ δὲ ὧν αὐτῶν ἀξίων μιμήσεως ἁγίων τούτων ἀνδρῶν ἡ ἀνάμνησις μόνη τοῦ βίου καὶ τῆς πολιτείας τοῦ σήμερον ἐορταζομένου ἁγίου καὶ ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου τοῦ Μυροβλήτου πάντοτε θὰ ἦνε ζωηρά, πάντοτε θὰ συγκινῇ αὐτοὺς καὶ κατὰ πᾶσαν στιγμήν τοῦ βίου αὐτῶν θὰ ἦνε δι' αὐτοὺς διδακτικωτάτη. Ἐνθυμούμενοι οὗτοι τὴν εὐσέβειαν, ἣτις ἐχαρακτήριζε τὸν ἅγιον ἀπὸ τῆς νεαρᾶς ἀκόμῃ ἡλικίας αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον καὶ αὐτοὶ εὐρίσκονται εἰς τὸ στάδιον τῆς νεότητός των θὰ φιλοτιμῶνται ἵνα κανονίζωσι τὰ τοῦ βίου αὐτῶν κατὰ τὴν πολιτείαν ἐκείνου. Αἱ νεανικαὶ ὁρμαὶ καὶ τὰ πάθη δι' αὐτοὺς δὲν θὰ ἔχωσι τὴν σημασίαν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν ἐξασκοῦν ἐπὶ τόσων ἄλλων ὁμοίων των νέων δειλῶν καὶ ἀναποφασίστων. Τὴν δύναμιν τῶν ἀλόγων τούτων ὁρμῶν καὶ τὴν δι' ἄλλους ἐπιβλητικότητα αὐτοὶ δὲν θὰ τὴν θεωροῦν σπουδαίαν, διότι ὁ νοῦς των καὶ ἡ καρδιά των ἐκ νεότητός των ἔμαθε νὰ σκέπτηται καὶ νὰ αἰσθάνηται μόνον τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν κατόρθωσιν αὐτῆς. Μὴ λησμονοῦντες δὲ καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἁγίου Δημητρίου ὑπὲρ τῶν ἀδυνάτων ἐν τῇ πίστει ἀδελφῶν αὐτῶν ἢ καὶ τῶν ὅλως ἀμνηστῶν, τὸ ὁποῖον συνετέλει ἵνα μεθ' ὅλον τὸ νεαρὸν τῆς ἡλικίας του χρησιμεύσει καὶ ὡς διδάσκαλος τῆς κατὰ Χριστὸν πίστεως εἰς τοὺς ἄλλους, ἀφοῦ θὰ ἀποφεύγωσι πᾶσαν καὶ τὴν πλέον παραμικρὰν ἀφορμὴν ἀπὸ μέρους των, τὴν δυναμένην νὰ σκανδαλίσῃ τοὺς ἄλλους, χωρὶς ποτε νὰ κυριευθῶσιν ἀπὸ ἐγωῖσμον καὶ νὰ χαρακτηρισθῶσιν ὡς ὑπερήφανοι θὰ ἐπιθυμήσωσι καὶ ὅπως ὅλος ὁ βίος των χρησιμεύσῃ εἰς τοὺς ἄλλους ὡς ὑπόδειγμα οὐχὶ κακίας ἀλλὰ ἀρετῆς. Θὰ θεωρῶσι λοιπὸν καθήκόν των, ἵνα τοὺς ἀδυνάτους ἐνισχύωσι καὶ ἐνδυναμώσιν, ὅπως ὁ ἐορταζόμενος μεγαλομάρτυς Δημήτριος προεκάλεσε διὰ τῆς ἁγιότητός του τὴν πρὸς αὐτὸν πρὸς ὁδηγίαν προσέλευσιν τοῦ μάρτυρος Νέστορος, τὸν ὁποῖον αὐτὸς ἐνεθάρρυνεν, ἐνίσχυσε καὶ κατώρθωσε ν' ἀναδείξῃ νικητὴν τοῦ ἀσεβοῦς καὶ μεγαλαυχίου Λυαίου. Ἀληθινὰ

τί ἐσήμεινεν ἡ ὑποστήριξις τοῦ αὐτοκράτορος Μαξιμιανοῦ ἀπέναντι τῆς ὑποστηρίξεως καὶ ἐνδυναμώσεως, τὴν ὁποίαν ὁ Κύριος καὶ Δημιουργὸς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς παρέσχευ εἰς τοὺς λατρευτὰς τοῦ ὀνόματός Του ; Ἀσύνητος ὁ αὐτοκράτωρ Μαξιμιανὸς καὶ ἀσεβὴς ὢν ἐξέδωκε διάγγελμα καὶ προσεκάλεσε τὸν βουλόμενον ἐκ τῶν πολιτῶν Θεσσαλονίκης, ἵνα τολμήσῃ καὶ διαγωνισθῇ πρὸς τὸν Λυαῖον, ἀληθῆ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καὶ πεφημισμένον γίγαντα. Οὐδέποτε ἐφάντασθη ὅτι θὰ κατησχύνετο δι' ἐνὸς νεανίου Νέστορος, κατορθούντος ἵνα καταβάλῃ τὸν ὑπ' αὐτοῦ ἐγκωμιαζόμενον καὶ θαυμαζόμενον. Καὶ ὅμως ὅτι αὐτὸς δὲν ἐφαντάζετο ἐπραγματοποιήθη. Ὁ μάρτυς Νέστωρ μεταβὰς εἰς τὰς φυλακὰς καὶ συναντήσας τὸν ἐν αὐταῖς διὰ τὴν πολλὴν τοῦ εὐσέβειαν κρατούμενον ἅγιον Δημήτριον, ἐξέφρασε πρὸς αὐτὸν τὸν εὐσεβῆ πόθον τοῦ ὅπως καταβάλῃ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ τὸν ἀσεβῆ εἰδωλολάτρην καὶ τοὺς εἰς τὴν σωματικὴν αὐτοῦ δύναμιν πεποιθότας, ἐζήτησε τὰς εὐχὰς του καὶ ἐπέτυχε τοῦ ποθουμένου μετὰ μεγάλης εὐκολίας ἵνα καὶ διὰ τούτου διὰ μυριοστὴν φορὰν ἀποδειχθῇ ὅτι **ὅπου βούλεται Θεὸς νικᾶται φύσεως τάξις**. Καὶ ἂν μετὰ τὸ γεγονὸς τοῦτο σκληραὶ βάσανοι συνέταμον τὴν ζωὴν τοῦ ἁγίου, ὡς αἰτίου γενομένου τῆς τοῦ Λυαίου σφαγῆς, ἐν τούτοις αὐταὶ καὶ πάλιν συνετέλεσαν εἰς μείζονα καταισχύνην τοῦ τυράννου καὶ εἰς περιποίησιν αὐτῷ τῆς ἀληθινῆς καὶ ἀφθάρτου δόξης.

26 Ὀκτωβρίου 1903.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΝ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

Наукова бібліотека
ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
імені І. І. Мечникова

02/09/25



902717

НБ ОНУ